

כ"א תמוז תש"פ
13 יולי 2020

לכבוד

ח"כ יואל (יולי) אדלשטיין, שר הבריאות,
פרופ' חזי לוי, מנכ"ל משרד הבריאות

הנדון: חשיבות הרגולציה על סיגריות ה-IQOS בישראל – "אותה גברת בשינוי אדרת"

אנו פונים בנוגע לסיגריות ה-IQOS של חברת פיליפ מוריס שהיא מוצר טבק ממכר ומזיק לבריאות. החוק בישראל מתייחס אל סיגריות ה-IQOS כמוצר טבק לכל דבר ועניין, וצריכים לחול עליו, על פי ה-WHO, כל האיסורים והמגבלות בצורה זהה לסיגריות, כפי שהמצב אכן הוסדר בישראל. בכל מקרה, בשום פנים ואופן - אסור ללכת אחורה.

הודעת ה-FDA מתאריך ה-7 ביולי 2020 בדבר דרכי השיווק של סיגריות אייקוס בארה"ב¹, אינה משנה את המצב הרגולטורי בישראל, ואינה מהווה בשום פנים ואופן סיבה לשנות את המצב הרגולטורי של המוצר בישראל.

ברצוננו להדגיש כי ה-FDA לא אישר את בקשת פיליפ מוריס לשווק את המוצר כמופחת סיכון. נכון להיום אין מידע לגבי הפחתה בסיכון למחלות ולמוות בטרם עת משימוש בסיגריות ה-IQOS. ה-FDA מדגיש בהחלטתו כי אין מדובר במוצרים "בטוחים" או מוצרים "מאושרים על ידי ה-FDA". כמו כן, בהודעתו ה-FDA אינו מתייחס להפחתת הסיכון בשימוש אלא להפחתת החשיפה לחומרים מזיקים. חשוב לזכור כי הפחתת חשיפה לחומרים מסוכנים אינה שוות ערך להפחתת סיכון. גם חשיפה לחומרים מסוכנים בכמות מופחתת עלולה להוביל לנזקים בריאותיים משמעותיים.

האישור האמריקאי אינו מתיר לחברה לשווק את המוצר, או להעלות טענות של הפחתת סיכון, או כל הצהרה מפורשת, או משתמעת, או כזו שעלולה להטעות את הצרכנים להאמין שהמוצרים "בטוחים" או מאושרים על ידי ה-FDA, או שה-FDA רואה את המוצרים כבטוחים לשימוש על ידי צרכנים.

חברת פיליפ מוריס נדרשת להמשיך במחקרים נוספים לאחר שיווק המוצר על מנת לבחון השפעות על תפיסת הצרכנים, התנהגותם ובריאותם ולעדכן את ה-FDA בנוגע לאמצעים שהיא נוקטת למניעת גישה וחשיפה של בני נוער למוצר. מעתה ה-FDA יקיים מטעמו מעקב הדוק ויחייב הצגת נתונים, הוכחה וניטור של שיעור המשתמשים בקרב בני נוער וצעירים או כאלה שממשיכים לעשן במקביל סיגריות רגילות.

אל לנו לשכוח, כפי שטוען ארגון הבריאות העולמי, כי עשורים של טקטיקות מטעות וערמומיות מצד

¹ FDA Authorizes Marketing of IQOS Tobacco Heating System with 'Reduced Exposure' Information, FDA NEWS RELEASE, 7 July 2020.

חברות הטבק הן אלה שהביאו דורות של משתמשים להתמכר לניקוטין וטבק וגרמו למגפת הטבק העולמית, אשר גובה את חייהם של מיליוני בני אדם ברחבי העולם, ושל 8,000 ישראלים כל שנה.

במהלך העשורים האחרונים, ככל שגדלה המודעות לנזקי הטבק וגברו המאמצים להגביל את השימוש בו, העישון הפך פחות מקובל חברתית. תהליך זה דחף את תעשיית הטבק לשוב לטקטיקות הישנות בהן השתמשה, בכדי לנסות לשפר את תדמיתה המוכתמת, **ולהבטיח לעצמה דור חדש של משתמשים שהתמכרו לניקוטין.**

תעשיית הטבק ניסתה לעצב ולמתג מחדש את מוצריה על מנת להבטיח את המשך רווחיה. היא הוסיפה פילטרים לסיגריות, ומוצרים שכונתה "לייט", כאלטרנטיבה להפסקת עישון, במטרה שמוצריה ייתפסו בציבור כפחות מסוכנים ומזיקים. בכדי לחתור תחת מהלכים רגולטוריים יעילים להגבלתה, שיווק מטעה כזה נמשך גם היום, כשהתעשייה דבקה בטיעון חסר ביסוס של "נזק מופחת", על ידי פיתוח ושיווק מוצרים חדשים כמו טבק בחימום וסיגריות אלקטרוניות, על כיווייהן השונים, והעיצוב הייטקי ו"מדליק" שלהן המושך בעיקר צעירים.

ארגון הבריאות העולמי, בדו"ח שפרסם על מגפת הטבק העולמית ביולי 2019², מדגיש כי מוצרי טבק לחימום הם מוצרי טבק לכל דבר ועניין ולכן כל ההתחייבויות הנגזרות מאמנת המסגרת הבינלאומית לפיקוח על הטבק, ה-FCTC (אשר אושררה על ידי ממשלת ישראל בשנת 2005) כולל אי-מתן דריסת רגל לתעשיית הטבק בתהליכי קבלת החלטות והגנה על האינטרס הציבורי מפני מעורבות והשפעה של תעשייה זו (סעיף 5.3 באמנה), רלוונטיים גם במקרה של מוצר טבק זה.

על סמך ניסיון רב שנים, כאשר סומכים על חברות הטבק, בריאות הציבור נפגעת והתשובות המדעיות מגיעות לאט ובאחרון. אנו פונים אליכם שלא לתת פתח לדיון עם חברות הטבק בכלל, וחברת פיליפ מוריס באופן ספציפי בנוגע לרגולציה הקיימת ו/או שינוי ברגולציה של מוצרי הטבק והעישון בכלל, וסיגריות ה-IQOS בפרט, וקוראים לכם להמשיך ולשים את בריאות הציבור בישראל בראש סדרי העדיפויות.

בברכה,

פרופ' חגי לוי, יו"ר איגוד רופאי בריאות הציבור, ההסתדרות הרפואית בישראל

ד"ר יעל בר-זאב, יו"ר החברה הרפואית למניעה ולגמילה מעישון, ההסתדרות הרפואית בישראל

גב' דנה פרוסט, מקדמת בריאות, האגודה למלחמה בסרטן

גב' שירה כסלו, מנכ"לית המיזם למיגור העישון

² [WHO report on the global tobacco epidemic](#), 2019. 25 July 2019, P. 52-55.